

Izreka „Dužan kao Grčka“ nastao je tijekom XIX stoljeća. 1826., 1843., 1860., 1893. i 1932. godine Grčka se je oglušila prema svojim vjeronicima. Infuzije od strane eurozone pokušavaju, do kada?, spasiti projekt erura. Sada je u „igri“ novih 150 milijardi eura kako bi se spasila Grčka. Pesimisti, dobro obavriješteni analitičari, izražavaju sumnju kako glede dostatnosti iznosa tako i stava po kojem dogovoreni model pomoći vrijedi samo za Grčku. Pesimisti predlažu podijelu eura na sjeverni, razvijeniji dio eurozone, i južni, manje razvijeni dio. Drugi pak, među koje se ubraja i autor ovih redaka, smatraju da jedinstvena valuta zahtjeva i jedinstvene kriterije glede fiskalne politike, jer navedeni kriteriji – 3% deficida i 60% javnog duga u društvenom proizvodu – nisu dostatni. Pored iznijetog predlažem, kao što je znano čitaocima mojih radova, maksimalni deficit na tekućem računu platne bilance koji može biti veći za 2% u odnosu na tri najotvorenije zemlje, te visinu neto inozemnog duga do polovine domaćeg društvenog proizvoda. Kao što se i očekivalo najveći teret će snositi Njemačka. Zemlje Europske unije izvan eurozone pružaju i pružat će maksimalni otpor u spašavanju pojedinih članica eruozone. Francuska koja želi biti lider mediteranskih zemalja pridružila se Njemačkoj u spašavanju eura, njemačkog projekta, kako bi uz njezinu pomoć nastavila svoj projekt „okupljanja“. 159 milijardi eura mnogo je novaca i za samu eurozonu. Nije lako i jednostavno prikupiti toliku štednju. Moguće je pokrenuti „štampariju“ međutim nije vjerojatno da bi se s tim Njemačka složila. U akciju prikupljanja sredstava uključit će se i privatni sektor. To je novina ali i politika „velikog brata“ koji drži institucionalni monopolni položaj. Priča je teško izvediva, a kinezi čekaju. Međutim, ukoliko se uspore stope rasta gospodarstva eurozone, globalnog gospodarstva, mogli bi se pojaviti problemi koje eurozona neće moći riješiti. Činjenica da eurozona ima sporiji rast društvenog proizvoda i veću nezaposlenost u odnosu na Europsku uniju pokazuje, po meni dokazuje, da je održivost eura vrlo, vrlo teška i neizvjesna rabota. (Opet) međutim, Njemačka nas je više puta zadivila svojom ustrajnošću koje ponekad nisu bile dobre kako za nju samu tako ni za njezine susjede. Bojim se da će ovaj put najveću cijenu platiti baš njemački građani.